

Alim Qasimov
Muğam Ustası
Betti Bleyer və Piruz Xanlı

Mənbə: Azerbaijan International jurnalı - Aİ 9.1 (Yaz 2001)
© Azerbaijan International

Alim Qasimovun (1957-) muğam müğənnisi kimi karyerası az qala 14 yaşında bitmişdi. O, yerli musiqi müsabiqəsində iştirak edən zaman keçirdiyi utancaqlıq hissini heç vaxt unuda bilməyəcək; ona elə gəlirdi ki, o muğam oxuyur, lakin Alim oxumağa başlayarkən dinləyicilər gülməyə başladı. Alim gözlərində yaşla səhnədən getdi. Xoşbəxtlikdən o muğamı atmadı.

Bu hadisədən 28 il sonra 1999-cu ildə Alim hər bir musiqçinin arzusunda olduğu ən böyük beynəlxalq mükafatlardan olan nüfuzlu UNESCO Musiqi Mükafatına layiq görüldü. Ondan əvvəlki laureatlar arasında Dmitri Şostakoviç, Leonard Bernşteyn, Ravi Şankar və Nüsrət Fateh Əli Xan da var idi.

Azərbaycanda qabaqcıl muğam ustası kimi Alim 9 albom çıxardıb və son zamanlar Azərbaycan qəzetlərində və televiziya proqramlarında çox görünməyə başlayıb. O, Fransa, Böyük Britaniya, Almaniya, Belgiya, İspaniya, Braziliya və Amerika Birləşmiş Ştatlarında çıxış etmişdi.

Alim muğama yeni həvəskarlar cəlb edir. Ümumiyyətlə Rus təhsilli Azərbaycanlılar və gənclər adətən muğam janrı ilə o qədər də maraqlanmırlar. Çoxları qərb pop musiqisinə qulaq asmağı üstün tutur. Lakin təəccüblüdür ki, onlar Alimin konsertlərinə gedir və onun disklərini alırlar.

Azerbaijan International jurnalının əməkdaşları Alim Qasimov dünyasına daha dərin nüfuz etmək imkanı əldə etdiyi üçün qürur duyur. Biz Alimlə onun Azərbaycan milli musiqisinə öz fərdiliyi ilə təsir göstərməsi və yenilikçi iz qoyması barədə söhbət etdik.

Muğam Nədir?

Azərbaycan müğənnisi Alim Qasimov üçün bu milli musiqi “ruhun qidasıdır”. “Muğam Allahdan göndərilən bir şeydir”- deyə Alim izah edir. “O, insanlıqla bərabər yaradılmışdır. Onu yenidən yaratmaq mümkün deyil.”

Daha dəqiq desək muğam improvizə olunmuş musiqiyə—ən çox məhəbbət mahnılarına qoşulan Azərbaycan, Fars və ya Ərəb şerlərindən ibarətdir. Sözlər yazılır, musiqi isə yox. Muğamın hər hansı növündən asılı olaraq improvizasiya müəyyən sayda tetrakordların ardıcılığına bölünür. Məsələn, iki yarım addımdan və bir bütöv addımdan ibarət olan və ya əksinə. Bir muğamın improvizasiyası 30 dəqiqədən bir neçə saatadək uzana bilər.

Bəzilərinin fikrincə “muğam” sözü ərəb sözü olan “məqam” sözündən əmələ gəlib. “Məqam” ərəbcə xəlifə və digər əyanların nağıl, ritmik nəsr və eləcə də musiqi dinləmək üçün yığışdığı görüşlər yeridir.

20-ci əsrin əvvəllərində Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyov yeddi əsas (rast, şur-şahnaz, seygah, bayatı-şiraz, humayun, heyratı və çahargah) və beş ikinci dərəcəli muğam növünü müəyyənləşdirdi.

Deyilənə görə hər bir muğam müəyyən bir hisslə bağlıdır. Məsələn, “seygah” kədər, “şur-şahnaz” isə zəriflik ifadə edir. Lakin Alimin fikrincə muğam belə sadə deyil: “Muğama ciddi nəzəriyyə aid etmək olmaz.” Bu Alimin fikridir. “Məsələn, bəziləri deyir ki, “çahargah” döyüşkənlik və mübarizə ruhu ifadə edir. Lakin mənim fikrimcə o, ruhi yüksəlişi ifadə edir.”

Alim deyir ki, onun sevimli muğam forması yoxdur. “Mən onların hər birinin təbiətini, xasiyyətini, qoxusunu və rəngini hiss edirəm. Mənim üçün onlardan hər biri öz xüsusiyyətlərinə malik bir insan kimidir. Onları daxildən anlamaq lazımdır. Onları görmək qabiliyyətinə maliksinizsə onları hətta ulduzlaradək izləyə bilərsiniz. Bəlkə də ruha bədəndən ayrılmağa imkan verən də budur. Mən ruhi dünyaya inanıram. Mənim fikrimcə o, heç zaman ölmür.

“Muğamı ruhlar dünyası kimi görmək istəyirəm. Ruh anlaşılmazdır, Allah anlaşılmazdır. Bu iki üstə gəl iki bərabərdir dörd kimi formulaya malik riyaziyyat kimi deyil. Əgər olsaydı, bu onu məhdudlaşdırardı. Mən muğamı tükənməz bir şey kimi görmək istəyirəm. Bu baxımdan mən demək istəmirəm ki, “seygah” kədər, “şur” isə zərif hisslər ifadə edir. Muğam saysız-hesabsız mürəkkəb hissləri ifadə edir.”

Qədim poeziya

Muğama sözlər seçərkən Alim klassik şairlərdən Xəqani, Füzuli, Şirvani və Sabirin qəzəllərinə (şərq üslubunda yazılmış şer növü) üstünlük verir. “Əvvəllər mən digər muğam ustalarının ifa etdiyi sözləri seçərdim”—deyərkən Alim xatırlayır,—“lakin daha belə etmirəm. İndi artıq şerləri özüm seçirəm.”

Alim şeri seçərkən bir xüsusiyyəti əsas götürür: şer onun hisslərinə toxunmalıdır. “Şeri oxuyuram və əgər o, mənim ürəyimi titrədirsə, onu seçirəm. Bəzi şerləri oxumaq mənim üçün mümkün deyil. Onlardan heç birinə mənə çıxara bilmirəm.”

Bu şerləri necə qəbul etmək əsasən dinləyicidən asılıdır. Alimin fikrincə poeziya lirik məhəbbətdən daha çox fəlsəfi anlayışlarla bağlıdır. “Deyə bilərsiniz ki, onlar məhəbbət haqqdadır”—o deyir,—“lakin hər kəs onları öz bildiyi kimi qəbul edir. Bu, muğamda çox vacibdir; musiqi ciddi çərçivədən azad olduğu üçün poeziya da azad olmalıdır. Gənc yaşda bəlkə də şerlərin gözəl bir xanıma olan məhəbbətdən danışdığını düşünə

bilərsiniz. Lakin yaşlaşdıqca siz onlarda daha çox fəlsəfə görürsünüz. Məsələn, yaşlı bir şəxs isə bu şerləri Sufizm nöqtəyi nəzərdən qiymətləndirə bilər.”

Şerlərdən bəziləri ərəb və fars dillərindədir. Bu o deməkdir ki, Alim ayrılıqda hər bir sözün mənasını bilmir. “Bəlkə də bəzən mən sözlərin dəqiq mənasını müəyyən edə bilmirəm”—deyərkən o, etiraf edir,—“lakin mən onların nə mənə ifadə etdiyini duyur və anlayıram. Bəlkə də şerləri özüm bildiyim kimi anlamam daha yaxşıdır. Söz ürəyimə —toxunur və orada “məşəl yandırır.”

Müasir Muğam

Alimin dediyinə görə müasir xanəndələrin oxuduğu muğamla ilk ifaçıların ifa etdiyi muğam arasında böyük fərq var. “Muğam ifası tarix boyu dəyişikliklərə məruz qalıb. Əsrin əvvəlində bizim Seyid Şuşinski və Cabbar Qaryağdıoğlumuz vardı. Bu gün isə müasirlərimiz var. Lakin fikrimcə bu günkü muğam erkən muğama çox yaxındır. İndi biz əsrin əvvəlində ifa olunan muğama bənzər tərzdə oxuyuruq.

“Müəyyən bir şəxsin müəyyən improvizasiya təqdim etməsinə baxmayaraq bu, bütün nəslə təsir göstərə bilər. Bu dəb kimidir—bir şəxs onu təqdim edir və sonra da o, daxil olaraq, digərlərinin ifasına təsir göstərir.”

Alim başa düşür ki, onun muğam ifa etmək tərzini müasirlərininkinə bənzəmir. “Bəlkə də mən digərlərindən fərqli ifa edirəm və ənənəvi nümunələrdən kənara çıxıram. Bunu xoşlayanlar deyər bilər: “O, təmiz hava kimidir” Lakin digərləri isə məni tənqid edir və deyirlər ki, mən muğam ifası ənənəsini pozuram.”

Digər Azərbaycan muğam ifaçılarından fərqli olaraq, Alim döşəmədə bardaş qurub oturur. Bu tərzdə ifa etmək Şərq adəti olmasına baxmayaraq bəzi azərbaycanlılar bunu xoşlamır.

Həmçinin Alim qavalı da digər muğam ifaçılarından fərqli çalır. Qaval müğənninin onu müşayət edən tar və kamança üçün ritm tutmaqdan ötrü istifadə etdiyi dəfə bənzər zərb alətidir.

“Mən heç zaman qavalla əvvəlcədən məşq etmirəm,”—Alim deyir. “Bu təbii olaraq mənim daxilimdən gəlir. Heç bilmirəm belə ritmləri hardan çıxarıram. Mən heç vaxt onları əvvəlcədən götür-qoy etmirəm. Əvvəllər mən ənənəvi nümunə əsasında ifa edirdim, lakin bunu davam etdirə bilmədim. Bu məni yorardı. Mən ürəyimə qulaq asıram və bu da qavalın ritminə müəyyən bir azadlıq verir.”

Müğənni və onun qavalından başqa muğamda daha iki alət—11 simli tar və üç simli kamança da olur. Alimi şimali Azərbaycandan olan iki qardaş—tarda Malik Mansurov və kamançada Elşən Mansurov müşayət edir.

Lakin bir qədər əvvəl o, bu ənənəvi birləşməni genişləndirərək bura nağara, klarnet və iki qamışdan ibarət balaban da əlavə edib. Balaban tuluq zurnasının notlarının səsinə bənzər həzin səs çıxaran nəfəsli alətdir. Alimin ansamblındakı musiqiçilər nisbətən gəncdirlər. O, onları ona görə seçir ki, onlar mexaniki olaraq çalmır. Alim deyir: “Məncə onlar da ruhən mənim kimi hiss edir.”

İmprovizasiya

Əslində muğam elə improvizasiya—musiqi və emosional imkanların dəryasından ibarətdir. “Sən elə üzürsən, üzürsən, o, heç zaman bitmir,” deyərək Alim izah edir.

Onun fikrincə improvizasiya həyatda yolunu seçmək—muğamda yaşamağın yoludur. “Məsələn, ad gününə gedəndə hədiyyə aparırsan. Amma hamı eyni hədiyyə aparmır. Kimsə bir dəstə gül, digəri şokolad qutusu, başqa birisi isə rəsm əsəri çəkib apara bilər. Muğam vasitəsilə sən müəyyən hissləri ifadə edirsən. İmprovizasiya isə bu hissləri ifadə etməyin yolunu seçmək deməkdir.”

Musiqinin digər növləri kimi bu improvizasiya üçün də məşq həlledici rol oynayır. “Bizim ifa etdiyimiz parçalar asan mahnılar deyil,”—deyərək Alim bildirir. “Biz dəfələrlə məşq etməliyik. Maraqlısı odur ki, hər dəfə məşq edəndə biz daha çox çalarlıq tapırıq. Bu cür də improvizasiya mümkün olur.”

Muğam dinləyərkən

Muğam anlaşılması asan olan janr deyil, əsasən də Azərbaycan dilində danışmayan bir şəxs üçün. Muğam janrı ilə təzə tanış olan şəxslərə Alim aşağıdakı şeylərə qulaq asmağı məsləhət görür: “İlk əvvəl müğənninin səsinin tembrinə və keyfiyyətinə və eləcə də onun əmələ gətirdiyi hisslərə fikir verin. Həmçinin improvizasiya və səsin genişlənmə sahəsinə də fikir verməyi unutmayın.”

Əslində Alim üçün əcnəbilərə muğam oxumaq daha asandır. Çünki onlar bu janrla az tanışdırlar. O deyir: “Xaricdə çıxış edərkən özümü daha rahat hiss edirəm. Azərbaycanda isə nəşə məni öz dünyama atılmaqdan saxlayır. Burada tamaşaçılar oxuduğumun 90%-ni bilir. Həm də tamaşaçılar arasında peşəkarlar da var və bu, onların ümüdlərini doğrultmaq üçün mənim üzərimə böyük məsuliyyət qoyur. Mənə elə gəlir ki, hər bir addıma fikir verməliyəm.”

İlk dəfə başlayarkən

Alim muğam dünyasını uşaq ikən özü üçün oxumağa başlayan zaman aşkar etmişdi. O, Bakıdan 100 km şimal-qərbdə yerləşən Şamaxı şəhərində böyüyüb. “Heç bilməzdim ki, müğənni olacam,”—deyə o, xatırlayır. “Ailəmizdə heç kim mənim peşəmə təsir göstərməyib. Atamın yaxşı səsi vardı, amma o, peşəkar deyil.” Alimin atası hərdən Azərbaycan toylarında oxuyardı. Toylarda musiqiçilər saatlarla oxuyur və ya çıxış edirlər.

Alimin valideynləri onun musiqi istedadına malik olmasını etiraf edirdilər. Ancaq ona musiqi aləti almağa imkanları çatmırdı. Bunun əvəzinə onlar belə etdilər. “Atam keçilərindən birini öldürüb heyvanın mədə pərdəsini çərçivənin üzərinə qoydu və mənim üçün çərçivə şəkilli nağara düzəltdi,”—deyə Alim o günləri xatırlayır.

Bir az sonra aydın oldu ki, musiqi Alim üçün sadəcə sevimli məşğuliyyət deyil. “Əslində musiqidən başqa ayrı bir seçimim yox idi,”—deyərək Alim etiraf edir. “Mənim başqa bir istedadım yox idi və özümü başqa bir şeylə məşğul olan təsəvvür edə bilmirdim. Mən acı həqiqətlə üzləşmişdim—ya oxumaq ya da heç nə.”

Lakin Alim valideynlərinin onun yoluna təsir göstərən müəyyən keyfiyyətlərə malik olmasını etiraf edir. O deyir: “Anam çox enerjilidir. O, həmişə nur saçır. Atamın gözəl səsi var, ancaq o, yalnız özü üçün oxuyur. O çox sakitdir. Ona görə də yəqin ki, mən anamın enerjisini, atamın isə səsini götürmüşəm. Mənim anadan olmam üçün onlar kimi iki şəxs birgə olmalı idi. Bu Allahın iradəsi idi. Həyatımda baş verən hər bir şey tale tərəfindən hazırlanıb. Mən hiss edirəm ki, həyatda məni müəyyən bir istiqamətə yönəldən taledir.”

Onun muğam ifa etməkdən başqa maraqları və ehtirasları haqda soruşduqda, Alim belə cavab verdi: “Mən başqa heç bir yerdə və ya heç bir şeydə rahatlıq tapa bilmirəm. Çox tez darıxıram. Məncə “mənim yeganə dünyam musiqi dünyasıdır” demək düzgün olardı.”

Sovet dövründə muğam

Alim 1978-ci ildən 1982-ci ilədək Bakının Asəf Zeynallı adına musiqi məktəbində təhsil alıb. Onun müəllimlərindən Seyid və Xan Şuşinski, Zülfü Adıgözəlov, Hacıbaba Hüseynov və Ağa Xan Abdullayevi misal göstərmək olar. 25 yaşında—peşəkar muğam ifaçılığının ikinci ilində Alim Azərbaycanın Cabbar Qaryağdıoğlu adına mahnı müsabiqəsinin qalibi oldu.

Alim musiqi təhsili alan və peşəkar müğənni kimi yolunu salmağa başlayan dövrdə, yəni Sovet hakimiyyəti illəri dövründə rəsmi orqanlar muğama qarşı o qədər də yaxşı münasibətdə deyildilər. Alimin dediyinə görə Sovet hökuməti muğamı qeyri-vacib bir xalq incəsənət növü sayırdı: “Muğam yalnız biz azərbaycanlıların tarixində bu qalığın olduğunu göstərmək üçün ifa olunurdu. Sovet hökuməti uzun muğam çıxışlarına icazə verməzdi. Əlbəttə ki, müəyyən müğənnilər hətta bu qadağalar altında belə muğamı qorumağa çalışırdı.”

O vaxtlar musiqiçi və ya hər hansı bir şəxs üçün Sovet İttifaqından kənara səyahət etmək qeyri-adi bir hal idi. Alim deyir ki, kimsə səyahət etsə televiziya da bu haqda elanlar və məqalələr olardı: “İnsanlar səyahətlərlə çox maraqlanırdı və hamı həmin şəxsi yola salmağa gəlirdi. Lakin indi bu böyük iş deyil. Biz gəlirik, gedirik və bu haqda demək olar ki, heç kim bilmir.”

Sonrakı nəsil

Bu gün Alim və onun xanımı Tamilla Aslanova 20-ci əsrin əvvəlində Neft Sıçrayışı dövründə tikilən bir evdə yaşayır. Bu ev bir çox mənzillərə bölünüb. Sovet dövründə belə bölünmə adi bir şey idi. Onların hündür divarlı qonaq otaqları Alimin dünya ətrafında etdiyi çoxlu çıxışların elanları ilə örtülüb. Tamilla onun meneceri kimi çıxış edir və ona hadisələri sənədləşdirməyə və çıxışlarının elanlarını saxlamaqda kömək edir.

Onların üç övladı var: oğlu Qadir və Fərqanə və Dilruba adlı iki qızı. İndi 21 yaşlı Fərqanə artıq beş ildir ki, atası ilə muğam ifa edir.

“Fərqanə uşaq olanda çox ağlayardı,”—deyərək Alim keçmiş günlərə qayıdır. “Onu sakitləşdirmək üçün muğam oxuyardım. O danışmağa başlayanda ona qəzəl (muğam oxuyarkən istifadə olunan şer növü) öyrətdim. Gördüm ki, onun səsində potensial var və ona görə də ona oxumağı öyrətməyə başladım.”

Fərqanə atasının ona “sən böyüyəndə birgə oxuyacağıq” deməsini xatırlayır. O deyir: “Sonra 1996-cı ildə o məni Almaniyada konsertlərinin birinə apardı. Hər şey oradan başladı.”

Təəccüblüsü budur ki, Fərqanənin valideynləri ilə bir evdə yaşamasına baxmayaraq onlar atası ilə çox məşq etmirlər. Alim deyir ki, onlar bir-birini çox yaxşı başa düşür və onların çox məşq etməsinə lüzum qalmır.”

Fərqanə Bakı Musiqi Akademiyasında dərs almağa qərar verdikdə Alim orada dərs deməyə başladı. “Fərqanənin məndən daha savadlı olmasını istəyirəm”—deyərək Alim izah edir. “Musiqidə mən ondan daha təcrübəliyəm, lakin nəzəri cəhətdən o məndən daha çox bilir. İndi isə mən öz təcrübəmi ona ötürmək istəyirəm.

“Azərbaycanda muğamdan dərs deyən çox gözəl müəllimlərimiz var. Lakin onlardan çoxu muğamı ifa edə bilmir. Nəzəriyyəni isə onlar çox gözəl bilirlər. Mənə gəldikdə isə gərək etiraf edəm ki, nəzəriyyəni bilmirəm. Mənim biliyim və hissiyatım muğamı oxumaq və ifa etməkdən irəli gəlir. Düzünü desəm mən muğamda həddən artıq nəzəriyyə qəbul etmirəm. Mənə elə gəlir ki, bu mənəvi dünyanın davamlılığını azaldır.”

Alimə Üzeyir Həbibəyovun muğama təsiri barədə sual verdikdə o, dedi ki, Üzeyir bəyi dahi bir şəxsiyyət hesab edir: “Zənnimcə onun haqda fikir ifadə etməməliyəm. Mən onun kitabını oxumamışam. (hətta ingilis dilində oxumaq mümkün olan “Azərbaycan Xalq Musiqisinin Prinsipləri” kitabı.) Bu haqda mən yox, musiqi nəzəriyyəçiləri danışmalıdır.”

UNESCO Mükafatı

Alim 1999-cu ildə Unesco musiqi mükafatına layiq görüldü və dediyinə görə bu onun üçün gözlənilməz oldu: “Düzünü desəm, mənə bunu deyəndə inanmadım.”

“Məncə UNESCO mükafatı mənə incəsənətə ithafıma görə verilən bir mükafatdır,”—deyərək Alim Qasımov fikrini davam etdirir. “Musiqiyə gəldikdə mən heç kimi aldatmamışam. Bəlkə də həyatda mən bir çox səhv etmiş, kiminsə xətrinə dəymiş və ya yalan danışmışam. Lakin mənim incəsənətimə münasibətim həmişə səmimi və təmiz olub.

“Demək istədiyim budur ki, mən heç vaxt musiqiyə tamaşaçı əldə etmək üçün bir mənbə kimi baxmamışam. Mən həmişə hiss etdiyim kimi—istədiyim kimi oxumuşam. Mən ifa tərzimi tamaşaçılara uyğun gələn tərzə dəyişə bilərdim, amma dəyişmədim. Mən həmişə ürəyimin istədiyi kimi, azad hərəkət etmiş və oxumuşam. Fərqanə mənə deyir ki, mən zalda üç və ya min tamaşaçının oturmasından asılı olmayaraq həmişə eyni səviyyədə oxumuşam.

Bəzən qohumları mənə istirahət etməyi, özümü bu qədər yormamağı və konsertlərdə özümü öldürməməyi məsləhət görür. Bu zaman mən onlarla razılaşıram, lakin konsertin vaxtı gələndə mən özümü saxlaya bilməyirəm. İncəsənət üçün özünü qurban verməsən o səninin üçün canlanmır.”

Musiqi və Mistika

Alim oxuyarkən çox gərgin və fikri bir yerə cəmlənmiş olur. “Mən oxuyanda sanki mən fiziki dünyanı tərk edirəm,” —deyər o, izah edir. “Sanki mən başqa bir dünyaya—mənəvi dünyaya daxil oluram. Elə bil ki, maddi heç bir şey yoxdur. Mən orada özümü çox yaxşı və rahat hiss edirəm; çox istərdim ki, həmişəlik orada qalam. Lakin təəssüf ki, oxuyub qurtaran kimi mən yenidən bu dünyaya qayıdıram.

“Hərdən bu hiss mənim istəyimdən asılı olmayaraq özü gəlir. Anlayıram ki, o digər dünyaya daxil olmaq üçün çox təmiz, pak və düzgün olmalısan. Elə bil ki, o, bizim bildiyimiz həyat və ölüm arasında bir sərhəddir. Bir neçə dəfə mən özümü o sərhəddə hiss etmişəm.

“Bunun köklərinin Sufizmə gedib-getməməsini bilmirəm. Nəsimi əmin idi ki, insan öz fiziki kimliyini unudaraq “fiziki kimliyindən kənardə” hərəkət edə bilər.

“Düzün desəm mən Azərbaycan filosoflarının dünyası haqda demək olar ki, heç nə bilmirəm. Əldə etdiyim səviyyəyə öz təcrübəm vasitəsilə nail olmuşam. Bəlkə bu şeylər haqda nəzəri cəhətdən məlumatım olmadığı üçün xoşbəxtəm; bəlkə də bu mənim üçün daha təbii olur. Necə olursa bu şeylər mənim ürəyimə damır.

“Ümumiyyətlə insanlar təəccüblü məxluqlardır. Onlar bütün həyatlarını özlərini aşkar etmək ümidində səyahətdə keçirirlər. Birdən sən özünün də özündən gözləməyəcəyin bir şeyi edirsən və məlum olur ki, sən özünü yaxşı tanımırsan. Mən həmişə özümlə mübarizə aparıram, sanki daxilimdə başqa bir “mən” var.”

Alim inanır ki, muğam həm müğənni, həm də dinləyici üzərində paklaşdırıcı təsirə malik ola bilər. O deyir: “Muğam insanı daxildən təmizləyir və daha pak edir. O insanı həyatda olan daimi şeylərə fikir verməyə şövq edir. İnanıram ki, muğam böyük qüvvəyə malikdir. Mən hətta əminəm ki, o caniləri cinayət törətməkdən də yayındıra bilər. Muğam dinləyərkən insanın ürəyində nifrətə yer yoxdur. O sənə ruhuna işləyir.

“Bəzən konsertdən sonra gənclər gəlib mənə öz minnətdarlığını bildirir. Bu, sanki mənə qanad vermək kimidir. Belə gənc yaşlarında onlarda bu cür hissləri oyatdığım üçün özümü çox xoşbəxt hesab edirəm: muğam gənclərin anlaması üçün asan janr deyil.

“Tamaşaçılarımda da mənimlə birgə ruhi mühitə qapıldığını gördükdə, özümü xoşbəxt hiss edirəm. Həyatımda ən böyük hədiyyə də elə budur.”

Alim Qasımovun ən son diskisi “Love’s Deep Ocean” (adı azərbaycanca deyil) onun və qızı Fərqanənin ifasından ibarətdir; albom Frankfurtada **Network Medien** tərəfindən buraxılıb. Yaxın gələcəkdə Alim və Fərqanənin musiqisinin nümunələrini Azərbaycan International jurnalının saytında dinləmək olar. Bunun üçün AZER.com saytına gedib MUSIC düyməsinə basın. Jalə Qəribovanın da bu məqaləyə köməyi dəyib.

Tərcümə: Gülnar Aydəmirova

Veb üçün hazırlayan və redaktə edən: Arzu Ağayeva